

EESTI PEALINN TALLINN – EUROOPA ROHELINE PEALINN 2023

Tallinna Euroopa rohelise pealinna aasta põhiteemad on elurikkuse hoidmine, kliima, rohetehnoloogiad ning kestlikest põhimõtetest lähtuv juhtimine. Samuti on võetud eesmärgiks kaasata rohepealinna tegemistesse nii tallinlasi, kohalikke ettevõtteid kui ka erinevaid vabaaühendusi. Tallinna rohelise pealinna programmis on huvitavaid keskkonnateemalisi tegevusi kõigile Tallinna elanikele ja külalistele, mh üle 60 ürituse. Tallinn sai tiitli just tänu aastal 2020 vastu võetud Tallinna strateegia 2035 ja Tallinna kliimakavale, mis pakuvad tugevat tulevikuvisioni ja selget tahet rohepööret läbi viia ja linlasi linna juhtimisse rohkem kaasata.

„Oleme Tallinnas väga pühendunud sellele, et lükata tiitliaastal hoogu juurde päris muutustele keskkonnasõbralikuma linna suunas ja et need oleksid ka nähtavad igal pool Tallinnas, nii tänavapildis, linna töötajate ja ametnike suhtumises kui ka linnakodanike mõttemüüriks,“ ütles Tallinna linnapea Mihhail Kõlvart. „Meie suurem eesmärk on tallinlaste heaolu. Sellepärast sai loodud arengustrateegia Tallinn 2035. Euroopa rohelise pealinna tiitel on ainult osa, ainult üks verstapost sellest suuremast pildist, mille omale eesmärgiks võtnud oleme,“ lausus Kõlvart. Näiteks keskkonnasõbralikuma ühistranspordi arendamiseks on linnal täiendavad vahendid, et soetada elektribusse ning algas uue, Vanasadama trammiliini ehitus.

Tallinn soovib rohelise pealinna aastal tutvustada valdkonna ekspertidele ja maailmale laiemalt linna kui soodsat roheinnovatsiooni testkeskkonda ning kui Euroopa tasemel kompetentsikeskust, kus töötavad linna arendamise ja kestliku juhtimise mudeli edendajad ja spetsialistid.

Greentech week toob Tallinna roheinnovatsiooni säravaimad ideed

Tallinna rohelise pealinna aasta kulminatsioonsündmus on 14.-17. novembril toimuv Tallinn Greentech Week. Linnal on au võõrustada maailma roheinnovatsiooni kõige edumeelsemaid ja värskemaid ideid ning nende rakendajaid üle kogu maailma. Tegemist on rahvusvaheline äri- ja inspiratsioonisündmustega, mille peaesmärk on edendada koostööd rohetehnoloogia spetsialistide vahel ja dialoogi Euroopa linnade ja ettevõtete vahel.

Tahame näidata Tallinna kui roheinnovatsiooni ja tehnoloogiaalast kohtumispaika, tuues kokku roheinnovatsiooniga tegelevaid ettevõtteid, akadeemilisi asutusi ja linnu ning esitledes laiemale üldsusele valdkonna säravamaid saavutusi. Näitusel tuuakse avalikkuse ette maailmatasemel kestlikud rohetehnoloogiad ja lahendused, mida saavad näha ja kogeda nii erialaspetsialistid kui linnakodanikud.

Nädala tippsündmuseks saab olema Cleantech Forum Europe (15.-16. november), kus kohtuvad rohetehnoloogia valdkonna investorid, innovaatorid, ettevõtjad ja neid toetav era- ja avalik kogukond kogu Euroopast. 2002. aastal San Franciscost alguse saanud foorum toimub igal aastal kolmel kontinendil – Aasias, Ameerikas ja Euroopas. Greentech expo (14.-17. november) toob kokku rohetehnoloogia valdkonna kõige uuemad

ja värskemad ideed, tutvustades neid nii investoritele, erinevate linnade esindajatele kui ka rohetehnoloogia huvilistele. Ligi 60 ettevõtet ja organisatsiooni.

Lisaks ettevõtjatele ootame Tallinnasse Targa Linna Konverentsile (14.-16. november) ka 30 pealinna ja metropoli esindajat, mille eesmärgiks on edendada koostööd Euroopa linnade ja ettevõtete vahel ning näidata Tallinna kui roheinnovatsiooni ja tehnoloogia-alast kohtumispaika. Toome kokku roheinnovatsiooniga tegelevaid ettevõtteid, akadeemilisi asutusi ja linnu ning esitleme laiemale üldsusele valdkonna säravamaid saavutusi.

Rohetiiger on valdkondade vaheline koostööplatvorm, mille eesmärk on luua tasakaalus majanduse mudel Eestile ja maailmale tehes koostööd neljal suunal: ettevõtjad, avalik sektor, vabakond ja üksikisikud. Rohetiigri Konverentsi (17. november) käigus kutsume kokku kõik muutuste juhtijad, motiveerides neid osalema uue keskkonna loomises ning kujundamises.

Rohenädalal tekkinud ideid ja lahendusi soovime tulevikus kasutada Tallinna linna arendamisel ning jagada neid kogemusi ka teiste linnadega üle maailma. Tallinlased on juba väga eeskujulikud rohepöörde rakendajad ning janunevad uute rohelist mõtteviisi evivate lahenduste järele.

Test in Tallinn – nutikate lahenduste linn

Lisaks on Tallinn välja töötanud ka Test in Tallinn meetme, mille eesmärk on näidata Tallinna nutikate lahenduste katsetamise jaoks suurepärase kohana. „Keskkonnaprobleemide lahendamine linnades on ülemaailmsete kliimaeesmärkide saavutamiseks ülioluline ja linnadel on kliimaneutraalsema majandusele üleminekul võtmeroll. Kutsume kõiki üle maailma tulema ja arendama või proovima Tallinnas oma innovaatilisi uusi ideid, prototüüpe või tooteid. Lubame Tallinna poolt ettevõtetele igakülgselt tuge ja abi,“ ütles Tallinna linnapea Mihhail Kõlvart.

Täna on Eestil, sh Tallinnal positiivne kuvand nii ettevõtluskeskkonna (ärisõbralikkus, asjaajamise lihtsus), idufirma tekke- ja kasvukeskkonna (ükssarvikute arv elanike kohta, e-residentsuse programm) kui laiemalt digitaalse ühiskonna osas. Eeltoodud kinnitavad ka kõrged kohad rahvusvahelistes edetabelites, näiteks Lausanne'i IMD rahvusvaheline konkurentsivõime, EL Startup Heatmap Europe, ÜRO digiriikide edetabel. Eesti ja Tallinna tugevuseks on väiksus, paindlikkus ja ühiskonna tehnoloogiline avatus, mis soosib innovaatiliste lahenduste väljatöötamist ja rakendamist (sh katsetused läbinud prototüüpide testimist reaalelu keskkonnas väiksemal skaalal ja edu korral lahenduste paindlikku võimendamist).

Tallinnas on testimisvõimalusi kasutatud erinevates formaatides. Esiteks linnakupõhised pilootprojektid innovatsioonikeskustes nagu Ülemiste City, Tehnopol koostöös linnaku omanikega. Näiteks Ringo korduspakendite projekt Ülemiste Citys. Tallinnas on läbi viidud piirkondlikuid pilootprojekte, näiteks AuveTechi isejuhtivate busside testimine erinevates linnaosades.

Linna ja Tehnopoliga koostöös korraldatava Tallinnovation konkursi võitjad on saanud oma tooteid-teenuseid linnakeskkonnas piloteerida - näiteks ettevõtte Thinnect targa kogukonna lahendus Kalamajas, mis annab ülevaate piirkonna liikluse olukorrast ning müra tasemest, aidates samas parandada ka liiklusohutust.

Lisaks on loodud kahepoolseid kokkuleppeid linna ja eraettevõtete vahel toodete katsetamiseks ja teenuste osutamiseks. Näiteks hea tahte kokkulepe elektritõukerattaid rentivate firmadega Bolt ja Tuul, kes saavad tasuta kasutada kesklinna rattaparkimis-kohti.

Kõiki neid kogemusi arvesse võttes on Tallinn endale võtnud ambitsiooni kujundada pealinnast atraktiivne keskkond, kus ettevõtted üle maailma on oodatud testima erinevaid rohetehnoloogiaid. Test in Tallinna peamiseks valdkondadeks on liikuvus, energia ja energiasääst – need on suurima mõjuga ja seadusandliku valmisolekuga valdkonnad, kus tänane koostöö linna ja kohalike ettevõtjate vahel on olnud kõige tulemuslikum.

21. sajandi linnade jätkusuutlik juhtimine ja elurikkus

Tulevikulinnadest rääkides nõustatakse enim sellega, et meie linnade ümberkujundamiseks on vaja ka ümberkujundavat juhtimissüsteemi. Tallinnas nimetame seda kestlikuks juhtimiseks. Sellega rakendatakse meie eesmärkide raamistikuna kestliku arengu eesmärke ning pakutakse välja protsesside ja suhete süsteem, mis aitab meil saavutada üksmeelt, arendada poliitikat, täiendada oskusi ja suurendada indu, et oma eesmärgid ellu viia. Juhtimist ei saa ümber mõtestada ainult üks linn.

Seetõttu kutsub Tallinn üles kõiki huvipooli – linnu, akadeemilisi ringkondi, mõttekodasid, asjatundjaid ja teisi – ühendama jõud ning tegema koostööd, et luua 21. sajandi linnade juhtimise raamistik. Selle ettevõtmisele soovib Tallinn just roheline pealinna aastal hoogu anda. Hea näide sellest, mida Tallinnal on teistele linnadele jagada, on meie kogemus ÜRO kestliku arengu eesmärkide kasutamisest linna pikaajalise arengustrateegias.

Kestlik linn on see, mis keskendub sellele, kuidas luua hea elukeskkond nii inimestele kui ka teistele liikidele, kes linnas elavad. Juba praegu on Tallinn elurikas linn: on väga vähe selliseid pealinnu, kus on loomadele ja lindudele nii mitmekesiseid elupaiku ja elab nii palju haruldasi liike kui Tallinnas. Tallinnas elab või peatub rändel 138 kaitsealust loomaliiki (sh 92 linnuliiki) ja kasvab 41 kaitsealust taimeliiki ning 13,8% Tallinna pindalast on erinevad kaitsealad. Värske uuringu järgi elab Tallinna rohealadel mitusada rebast, metskitse ja jänest ning kuni poolsada põtra. Euroopa kontekstis muudab Eesti pealinna eriliseks ka see, et siin leidub lisaks kopraid ning läbikäigul ilveseid ja karusid.

Tallinn on elurikkuse hoidmiseks loomas mitut rohekoridori: 14-kilomeetri pikkune Putukaväil läbib Tallinna kaheksast linnaosast kuut, 9-kilomeetri pikkune Klindipark kolme. Rohekoridor teeb inimesele linnas jalgsi või rattal liikumise mugavaks ja mida tolmeldajad, näiteks liblikad, kimalased ja mesilased ning teisedki loomarühmad kasutavad, et suunduda ühelt rohealalt teisele.

Tallinnal on Euroopa rohelise pealinna aastal plaanis ka üle linna erinevaid elurikkust hoidvaid talguid korraldada ja kutsub kõiki linlasi neis kaasa lööma. See on terve aasta kestev talgute programm, kus linnakodanikud saavad kaasa lüüa, et oma elupiirkonna elurikkust toetada. Tere tulemast Tallinnasse, et saada osa rohelisest, jätkusuutlikust ja keskkonnahoidlikust elust!

Aprill, 2023

Maarja Pakats

Tallinna kommunikatsioonispetsialist

Foto 1: Vabaduse väljak Tallinnas.¹

Foto 2: Reidi tee äärne promenaad Pirita Linnaosa ja Tallinna kesklinna vahel.²

¹ Photo 1: Tallinn's Freedom Square and our Freedom Statue. [https://lh3.googleusercontent.com/pw/AMWts8D_kne5Q_6OGZt7njTaBwT9tJQRLowKTNu00gtNIDvi5kyfdnL9C-PI56-efmmORKuPj4KErQmYITZbNtV-VScKBZRPYi7g4N5jWUqQyaeX4YaJ_USj8AbkZ5bkoysG2FTAAWwxHmoc2hXO20_BzeRxts=w1171-h780-s-no?authuser=0] 5.04.2023

² Photo 2: The promenade along Reidi road Pirita and between the center of Tallinn. [https://lh3.googleusercontent.com/pw/AMWts8Ao515hgAHgQkW0fMsFXbVh9cStDAPo5y08sbNjMuqdKdY_ZTevWsdCOXhvoSGJmDY9foXPhkcQNB0i3h49AiFEvSOIv13-6_FrGfUhbHxjcdt7u1ZKqRH9kf388Jq256t4f8kBUN3N6GZdgXENU5=w1171-h780-s-no?authuser=0] 5.04. 2023